

Beleidsplan 2015-2020
Bibliotheek Angstel, Vecht en Venen

De Bibliotheek als
kennis- en informatieplatform
van een lerende gemeenschap...

De Bibliotheek als kennis- en informatieplatform van een lerende gemeenschap...

Inleiding

De Bibliotheek Angstel, Vecht en Venen groeit mee met de veranderende maatschappij. Bij de Bibliotheek AVV krijgen onze inwoners, lid of geen lid, toegang tot betrouwbare informatie. Zij kunnen er kennis en informatie vinden en delen met anderen, zonder dat er commerciële doelstellingen aan verbonden zijn. Ook kunnen zij elkaar in de Bibliotheek ontmoeten en gebruik maken van wifi en internet. Bezoekers komen voor rust en concentratie, voor werken of studie, voor een workshop, schoolbezoek, lezing of spreekuur. Gratis of tegen een kleine vergoeding heeft iedereen toegang tot boeken, e-books, kranten, tijdschriften en internet. De uitgebreide collectie biedt voor ieder wat wils. Hoewel de Bibliotheek AVV altijd al een ontmoetingsplek voor inwoners is geweest, gaan wij nu nog een stap verder. De Bibliotheek AVV ontwikkelt zich tot een centrum van informatie, educatie, ontmoeting en debat. Dit doen wij niet alleen, maar in samenwerking met partners. De rol van de Bibliotheek hierin is uitvoerend, stimulerend, faciliterend en verbindend.

Het doel van de ontwikkeling van de Bibliotheek AVV is om een maatschappelijke bijdrage aan de samenleving te leveren op het gebied van zelfredzaamheid, participatie en sociale cohesie. Alle inwoners van de gemeenten Stichtse Vecht en De Ronde Venen kunnen meedoen in de maatschappij. De Bibliotheek fungeert als platform voor een lerende gemeenschap. Waardevrije en laagdrempelige toegang tot informatie, zowel digitaal als fysiek, leidt tot goed geïnformeerde burgers en is een randvoorwaarde voor het functioneren van de democratische samenleving. Daarnaast verhoogt het de zelfredzaamheid en de mate van participatie van onze inwoners.

Onze missie luidt dan ook:

'De Bibliotheek AVV is een professionele maatschappelijke onderneming die op het gebied van informatiebemiddeling, leesbevordering en kennisdeling een bijdrage levert aan de samenleving op de terreinen zelfredzaamheid, participatie en sociale cohesie. Dit in samenwerking met partners.'

De Bibliotheek AVV is in een transitie. Dit strategisch plan heeft dan ook geen korte houdbaarheid en geeft de richtingen aan waar de Bibliotheek naar toe groeit en welke waarde wij toevoegen aan de maatschappij. De Bibliotheek AVV, met negen vestigingen in de gemeenten Stichtse Vecht en De Ronde Venen in de regio Noordwest Utrecht, speelt in op de ontwikkelingen binnen de regio. De brede functie vraagt om een breed perspectief. Hoewel het aantal volwassen leden en uitleningen gemiddeld al een aantal jaren daalt, worden de locaties nog altijd bovengemiddeld goed bezocht, met 250.000 bezoeken per jaar en zijn er een groeiend aantal jeugdleden.

Deze trends en de veranderende maatschappij maken het noodzakelijk om te kijken naar de plek die de Bibliotheek AVV inneemt in het, voor veel mensen, steeds complexere maatschappelijke leven. Samen met personeel, gemeenten en andere externe partijen heeft

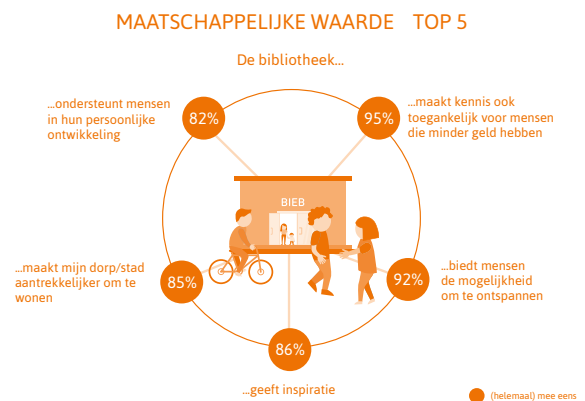
de Bibliotheek AVV in kaart gebracht welke doelen de komende jaren van belang zijn en welke rol de Bibliotheek AVV speelt in de realisatie ervan. Hierbij werken wij samen met gemeenten, welzijnsorganisaties in de gemeenten en maatschappelijke instellingen, zoals GGD, centra voor jeugd en gezin, ouderenbonden en scholen. Door samenwerking versterken we elkaar en de leefbaarheid in de kernen van gemeente Stichtse Vecht en De Ronde Venen. Ook kunnen we eenvoudiger anticiperen op de behoeften van alle inwoners.

Samen sterker en ondernemender

De Bibliotheek komt in verschillende en ook niet alledaagse verschijningsvormen tot uiting. Het is een plek die alle inwoners weten te vinden. Om de leefbaarheid van de dorpen te verhogen, is het nodig om vanuit functies te denken en niet vanuit eigen locaties. Zoveel mogelijk functies in stand houden tegen zo laag mogelijke kosten, vraagt om creatieve, flexibele en niet alledaagse oplossingen en om een flexibele organisatie. De Bibliotheek werkt en ontwikkelt vanuit behoeftegericht ondernemerschap. In elke kern van de gemeenten wordt gekeken welke wensen er zijn qua bibliotheekfunctie en wat de Bibliotheek, in samenspraak met gemeente, inwoners en lokale en regionale organisaties, deze kern kan bieden. Hiervoor is ondernemerschap nodig en zijn in de diverse kernen maatwerkformules toe te passen.

Bron: Rapport BMC 2015

Maatschappelijke waarde van de Bibliotheek (1)

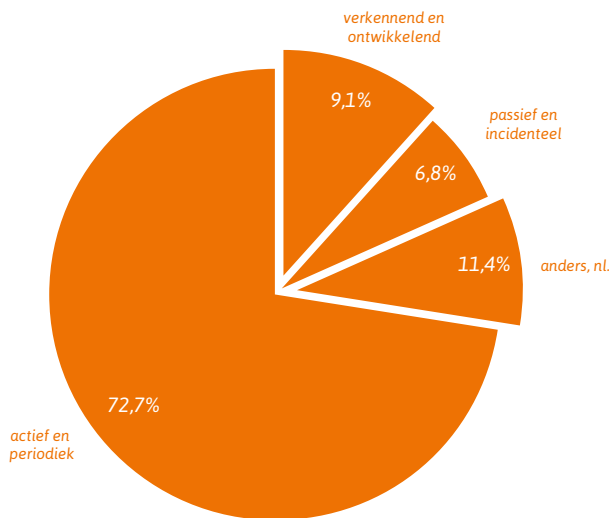
DE BIBLIOTHEEK HEEFT ERVOOR GEZORGD DAT IK...

Bron: Bieppanel juni 2015

Maatschappelijke waarde van de Bibliotheek (2)

Status van de samenwerking met de bibliotheek

Uitgangspunten beleid

Belangrijke uitgangspunten voor het beleid de komende jaren zijn:

- De beleidsdoelen die de gemeenten De Ronde Venen en Stichtse Vecht, waar de Bibliotheek AVV actief is, gesteld hebben.
- De Wet stelsel openbare Bibliotheekvoorzieningen.
- Aanbevelingen Rapport Bibliotheek van de Toekomst (commissie Cohen).
- Onderzoek Maatschappelijke waarde van de Bibliotheek AVV, Biblioconsult 2013 en Biebpanel 2015.
- Rapport BMC; Samen sterker en Ondernemender, 2015.

Speerpunten

Op basis van de missie, beleidsdoelen, verkenningen en kaders heeft de Bibliotheek AVV speerpunten benoemd voor het beleid in de periode 2015-2020. Deze uitgangspunten hebben betrekking op de educatieve en informatieve functie en de kennisfunctie van de Bibliotheek en bieden maatschappelijke meerwaarde aan de gemeenschap.

Basisvaardigheden taal en media; bestrijden laaggeletterdheid en digitale achterstanden

Laaggeletterdheid kost de Nederlandse samenleving naar schatting een half miljard euro. Door te zorgen dat iedereen het lezen en schrijven beheerst, kunnen inwoners volwaardig deelnemen aan de maatschappij. Iedereen moet de kans krijgen om deze vaardigheden te leren. De rol van de Bibliotheek bij leesplezier, leesbevordering en mediavaardigheid op scholen en bij volwassenen is niet meer weg te denken.

Het onderwijs is een belangrijke samenwerkingspartner. De Bibliotheek AVV werkt samen met scholen in de regio om kinderen aan het lezen te krijgen of om ze nog meer te laten lezen. We leren ze bewust om te gaan met (digitale) media. Met educatieve pakketten voor het onderwijs zoals Bibliotheek op School verhoogt de Bibliotheek het leesplezier en de mediawijsheid van leerlingen.

Het belang van lezen begint al vanaf het eerste levensjaar, de Bibliotheek AVV biedt dan ook ondersteuning aan ouders, organisaties en voorschoolse instellingen op het gebied van lezen en voorlezen. Hiermee stimuleren wij de kennis, informatie en het bewustzijn van kinderen en dragen we bij aan de toekomstige zelfredzame en participerende inwoner.

Leesbevordering en mediawijsheid zijn niet alleen van belang voor kinderen, maar ook voor volwassenen. De Bibliotheek AVV biedt, in samenwerking met gemeenten, lokale instellingen en initiatieven, programma's en ondersteuning ter bestrijding van laaggeletterdheid en digitale achterstanden. Het doel is om de basisvaardigheden van de inwoners op niveau te krijgen en te houden. Met deze vaardigheden kunnen inwoners beter participeren in de maatschappij, hebben ze meer kans op werk en zijn ze zelfredzamer.

De Bibliotheek AVV werkt er hard aan om de digitale vaardigheden van alle inwoners op niveau te brengen en op peil te houden. In een moderne kennisintensieve samenleving is het belangrijk dat mensen zich blijven ontwikkelen en over vaardigheden beschikken om deel te nemen in de maatschappij.

De toenemende hoeveelheid digitale informatie en media stelt steeds hogere eisen aan kennis, vaardigheden en de mentaliteit waarover burgers moeten beschikken. De Bibliotheek AVV begeleidt en traint inwoners hierin in samenwerking met lokale organisaties en initiatieven.

Kennis en informatie delen

Alle inwoners kunnen bij de Bibliotheek AVV terecht om informatie en kennis op te doen of juist over te dragen. Dit doen wij niet alleen door boeken uit te lenen; de Bibliotheek organiseert, faciliteert

Landelijke beleidsdoelen

De Wet stelsel openbare Bibliotheekvoorzieningen is mede bepalend voor het beleid voor de Bibliotheek AVV de komende jaren. In deze wet is vastgelegd dat iedere Nederlander toegang moet hebben tot kennis en informatie. De Bibliotheek vervult haar publieke taak op basis van de waarden: onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, toegankelijkheid, pluriformiteit en authenticiteit.

De vijf functies van de Bibliotheek zijn;

- *het ter beschikking stellen van kennis en informatie;*
- *het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;*
- *het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;*
- *het organiseren van ontmoeting en debat;*
- *kennis maken met kunst en cultuur.*

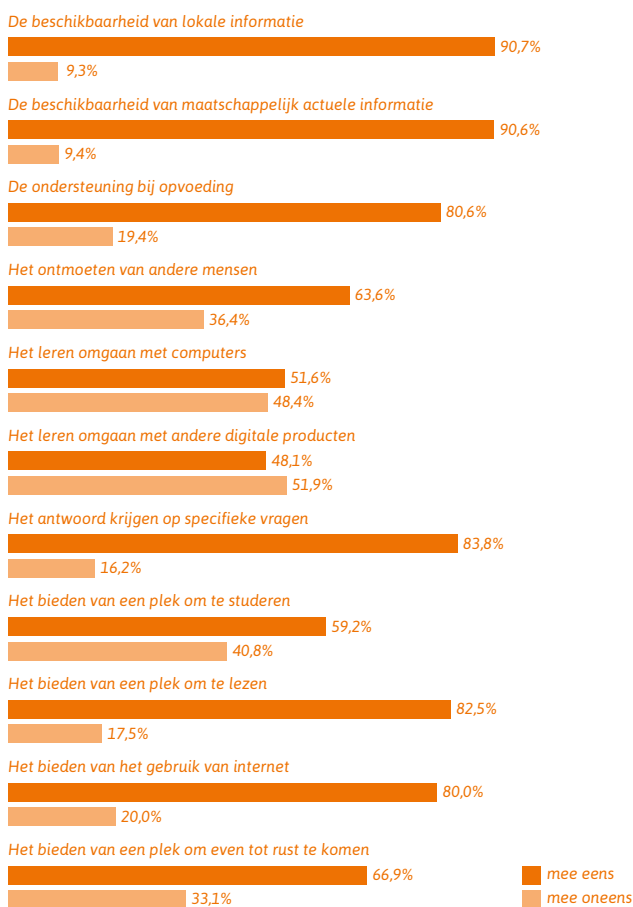
en stimuleert activiteiten, workshops en cursussen die de inwoner verder helpt en op de hoogte houdt van maatschappelijke ontwikkelingen. Wij verbinden inwoners aan elkaar, zodat zij elkaar verder helpen en kennis kunnen delen.

Dit doen wij zowel in als buiten de vestigingen en in samenwerking met lokale instellingen, ondernemers en actieve burgers. Wij richten ons hierbij op terugkeer naar werk, op weg naar werk, persoonlijke ontwikkeling en informeren over veranderingen in de maatschappij en de directe omgeving. Dit met ondersteuning van de Collectie Nederland en digitale informatiebronnen.

Inwoners en organisaties met specifieke kennis delen deze met anderen, zodat zij krachtiger in de samenleving komen te staan. Hierdoor ontstaat een community die bijdraagt aan het creëren van meerwaarde voor andere inwoners. Samen maken zij het mede mogelijk dat de Bibliotheek Angstel, Vecht en Venen een breed en maatschappelijk relevant pakket aan diensten kan leveren tegen aanvaardbare kosten.

Maatschappelijke waarde van de Bibliotheek (3)

Bijdrage van de bibliotheek.

Bron: Rapportage BiblioConsult Effectmeting AVV, juli 2013

Gemeentelijk beleidsdoelen

- Preventie taalachterstanden en bestrijden laaggeletterdheid
- Preventie achterstanden op gebied van digitalisering en Werk & Inkomen.
- Het faciliteren van een laagdrempelige ontmoetingsplaats, ter bevordering van sociale cohesie, participatie en bestrijden eenzaamheid van de inwoners.
- De Bibliotheek als plek waar kennis en informatie gehaald, gedeeld en gebracht kan worden.
- Verwijs- en doorverwijsfunctie in samenwerking met lokale organisaties. De Bibliotheek is een plek waar eenvoudig vragen gesteld kunnen worden.
- De Bibliotheek als netwerkpartner van lokale (maatschappelijke) instellingen, initiatieven en verenigingen.

De locatie en haar functie

Om de leefbaarheid van de dorpen te behouden of te verhogen, is het nodig om vanuit functies te denken en niet vanuit eigen locaties. Om de verschillende functies tegen lage kosten in stand te houden, zijn creatieve, flexibele en niet alledaagse oplossingen noodzakelijk. Ook samenwerking met andere initiatieven en organisaties is daarbij van belang. De Bibliotheek AVV werkt en ontwikkelt vanuit behoeftegericht ondernemerschap. In elke kern wordt gekeken welke Bibliotheekfuncties inwoners belangrijk vinden. Samen met de gemeente, inwoners en organisaties gaan we aan de slag om, voor zover dat mogelijk is, in die behoeften te voorzien. De Bibliotheek AVV streeft naar vestigingen in zoveel mogelijk kernen en met ruime openingstijden, zodat het voor alle inwoners eenvoudig is om de Bibliotheek te bezoeken. Dit is een van de uitdagingen waar de Bibliotheek AVV zich de komende jaren voor zal inzetten.

In de laagdrempelige, waardevrije en voor iedereen toegankelijke vestiging voelen mensen zich welkom, kunnen ze altijd binnenlopen en is het prettig verblijven. De vestigingen zijn een belangrijke schakel in de dienstverlening van de Bibliotheek. Er worden cursussen, lezingen of informatiebijeenkomsten gehouden over maatschappelijke onderwerpen en er zijn activiteiten waarbij inwoners hun kennis kunnen verhogen en elkaar kunnen ontmoeten. Inwoners kunnen bij deskundig personeel in de Bibliotheek terecht voor vragen over maatschappelijke onderwerpen. Indien nodig worden zij doorverwezen naar een deskundige instantie waar zij verder geholpen kunnen worden.

Mensen die aan hun eigen ontwikkeling willen werken, kunnen in de Bibliotheek terecht bij bijeenkomsten die hierop gericht zijn. Tevens hebben zij toegang tot de betrouwbare fysieke collectie, de digitale databanken en internet.

Ontmoetingsplek

De Bibliotheek AVV is als een huiskamer van en voor alle inwoners. Naar verwachting zullen plattelandsgebieden de komende jaren leeglopen, steden verjongen en dorpen en kleine kernen vergrijzen.

Naast het voorzieningenniveau zal de verhoogde zorgvraag én de kans op vereenzaming deze gebieden onder druk zetten. Juist in onze kernen is de Bibliotheek AVV vaak nog één van de weinige laagdrempelige ontmoetingsplekken. De Bibliotheek speelt voortdurend in op lokale behoeftes en faciliteert en initieert ontwikkelingen op dit gebied vanuit een flexibele organisatie. De Bibliotheek biedt hierdoor meerwaarde op het gebied van sociale cohesie van de inwoners; het bestrijden van eenzaamheid en het kunnen blijven meedoen in de maatschappij.

Samenwerking

De Bibliotheek AVV heeft veel samenwerkingspartners. De komende jaren zetten wij in op verdere samenwerking met onder andere gemeenten, maatschappelijke instellingen, woningcorporaties, vluchtelingenwerk en scholen. Waar mogelijk zal de Bibliotheek AVV dit doen door gebouwen en voorzieningen te delen. Dit versterkt niet alleen de samenwerking, maar heeft ook grote financiële voordelen. Op deze manier kunnen we gezamenlijk balies bemannen en toezicht houden, zodat de gebouwen langer open kunnen blijven. Door het delen van functies en ruimten ontstaat een herkenbare plek waar de inwoner altijd terecht kan.

Het is belangrijk dat organisaties elkaar aanvullen, zodat een goed netwerk van voorzieningen en diensten ontstaat. Hierdoor kan de inwoner, ongeacht de organisatie, altijd op de juiste manier geholpen worden en de weg vinden. De Bibliotheek AVV stimuleert lokale initiatieven en organisaties die een maatschappelijke meerwaarde bieden. Processen en organisatie worden zo efficiënt en flexibel mogelijk georganiseerd. Waar dit voordeel oplevert worden samenwerkingen gecontinueerd of worden nieuwe samenwerkingen aangegaan met andere organisaties op het gebied van Innovatie, Collectie, ICT/logistiek, Automatisering en Transport, P&O, Financiën, Marketing/communicatie, Digitale bibliotheek/website en ondersteuning.

De participerende inwoner, met en door medewerkers

De Bibliotheek AVV zorgt voor participerende inwoners. Onze vestigingen en medewerkers, zowel betaald als vrijwillig, vervullen hierin een actieve, verbindende rol.

De transitie die de Bibliotheek doormaakt, vraagt nieuwe en andere kennis van medewerkers. De medewerkers verbinden, gidsen, coördineren en kunnen inwoners verder helpen door middel van kennis van de maatschappij, lokale context en betrouwbare informatiebronnen. Zij doen dit door zowel in de Bibliotheek als op andere plekken in de gemeenten te informeren, inspireren en te stimuleren. Ook komen ze met niet alledaagse oplossingen voor en met onze inwoners en organisaties. Dit vraagt ondernemerschap van al onze medewerkers en flexibiliteit van de organisatie.

Vrijwillige medewerkers hebben een belangrijke ondersteunende functie bij het bereiken van de doelstellingen. Inwoners vinden de Bibliotheek AVV zo belangrijk dat ze graag een handje helpen.

Vrijwilligers lezen voor, ondersteunen bij activiteiten of voeren deze uit, ondersteunen in de vestiging of zorgen voor toezicht tijdens de zelfbedieningsuren.

Aanbevelingen rapport 'Bibliotheek van de toekomst'

In 2014 is het rapport Bibliotheek van de Toekomst verschenen. Onder leiding van Job Cohen heeft een commissie landelijke trends in kaart gebracht. Een aantal van de aanbevelingen die de commissie formuleert op basis van de landelijke ontwikkelingen zijn voor de Bibliotheek AVV van belang:

- *Sociaal geografische ontwikkelingen: naar verwachting zullen plattelandsgebieden de komende jaren leeglopen en steden verjongen. Omgevingen met veel groen in de buurt van steden zullen juist vergrijzen, omdat veel ouderen die van hun oude dag willen genieten naar deze gebieden verhuizen. Zij willen daar beschikken over voorzieningen als Bibliotheken en ontmoetingsplekken.*
- *In lijn met deze ontwikkeling zal het aantal eenzame ouderen op het platteland en in groene omgevingen toenemen. Dit pleit voor het inrichten van laagdrempelige ontmoetingsplekken waar veel mensen zich thuis voelen. De Bibliotheek is zo'n plek.*
- *In een moderne kennisintensieve samenleving is het belangrijk dat mensen zich kunnen blijven ontwikkelen en over de juiste vaardigheden beschikken om te kunnen participeren in de maatschappij. Geletterdheid en digitale en informatievaardigheden zijn hiervoor voorwaarden.*
- *Mee kunnen komen in en bij kunnen dragen aan de kennis-economie begint bij geletterdheid. Lezen draagt bij aan affectieve ontwikkeling, ontspanning, het prikkelt de fantasie en stimuleert verbeeldingskracht en creativiteit. De rol van de Bibliotheek op lezen, leesplezier en leesbevordering blijft hiermee ongewijzigd belangrijk.*
- *De blijvende toenemende hoeveelheid digitale informatie en media stelt steeds hogere eisen aan kennis, vaardigheden en mentaliteit waarover burgers moeten beschikken. Het wordt steeds belangrijker om op de juiste manier om te gaan met de veelheid en complexiteit hiervan, het juist op waarde schatten van informatie en het kunnen onderscheiden van feiten en fictie. De Bibliotheek is een plek waar inwoners begeleid en getraind worden in mediawijsheid; het kunnen duiden en inschatten van informatie.*
- *Aanpak laaggeletterdheid; hierin speelt de Bibliotheek een belangrijke rol. Leesbevordering is niet alleen een punt van aandacht voor de jeugd. Ook in de latere levensfasen en voor oudere doelgroepen blijft lezen belangrijk voor de ontwikkeling van de taalvaardigheid. De Bibliotheek ondersteunt, gidst, faciliteert, organiseert, signaleert en verbindt op dit gebied. Laaggeletterdheid kost de Nederlandse samenleving naar schatting een half miljard euro. Door laaggeletterdheid uit te bannen wordt er fors bespaard op uitgaven aan sociale zekerheid en gezondheidszorg én het laat mensen volwaardig deelnemen aan de maatschappij.*

OPEN

www.bibliotheekavv.nl